

VENDEGLŐS: UJSÁG

MAGYARORSZAGI VENDEGLŐSÖK
ÉS KORCSMÁROSOK ÉRDEKEIT
FELŐLELŐ FÜGGETLEN SZAKLAP

SZEKESZTŐSÉG ÉS KIADÓ HIVATAL BUDA-
PEST, VI. KERÜLET, EÖTVÖS-UTCA 23 SZÁM

// MEGIELENIK // / ELŐFIZETÉSI ÁR /
HÁVONKÉNT 1-SZER EGÉSZ ÉVRE 6 KOR.

EXCELSIOR

AZ
TÁP

SÖR

LEGJOBB A
VILÁGON!

DREHER ANTAL
SERFŐZDEI RT.

BUDAPEST-
KÖBÁNYA

Az 1900. évi párisi világkiállításon
collective a legnagyobb érmmel
kítüntetést nyert. Fennáll 1854 óta

Allami nagy aranyérem 1906-ban
Dísz-okmány 1885. JURYTAG 1896
Iparegyesületi aranyérem 1911-ben

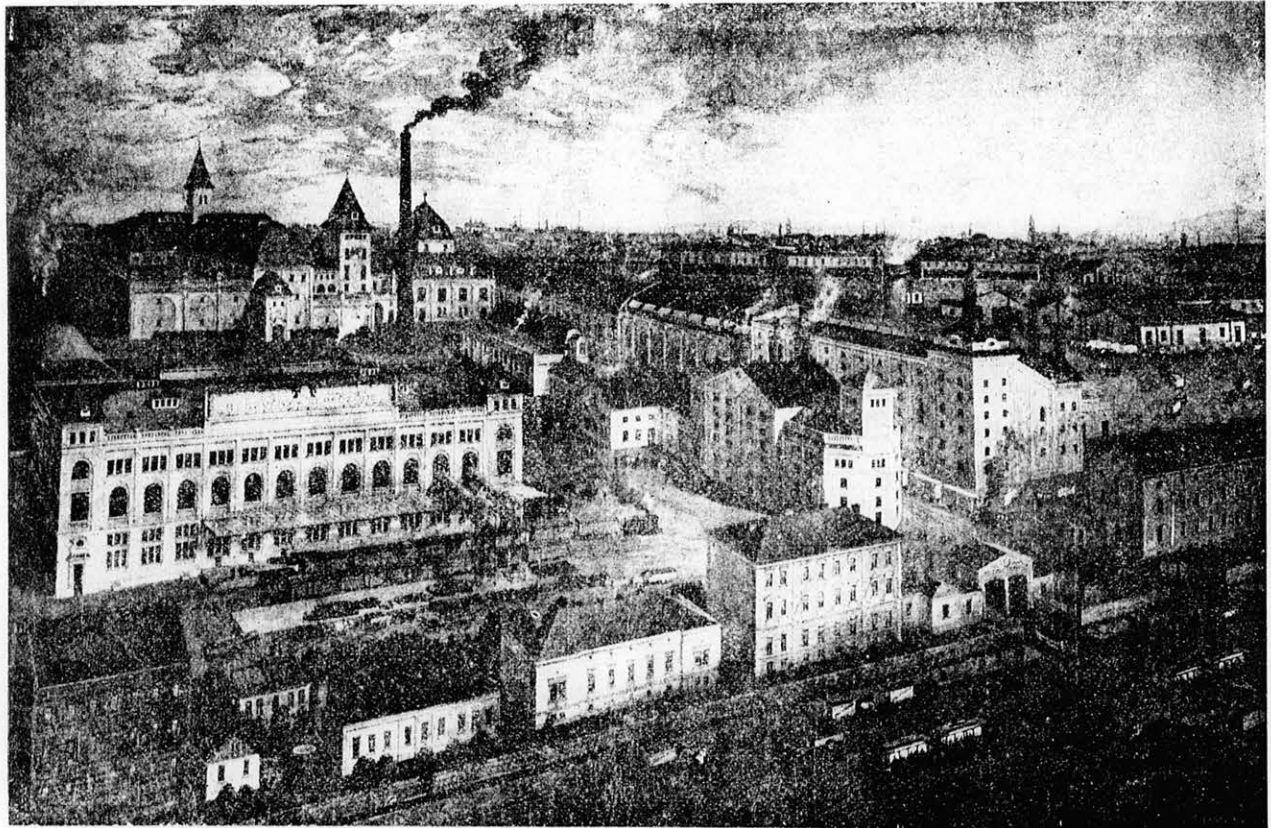

Első Magyar Részvénytserfőződe

Központi iroda:
X., Külső Jászberényi-
ut 11. Telefon 52-58.

Budapest—Kőbánya

Városi iroda:
VIII., Esterházy-utca 6.

A legújabb technikai berendezésekkel felszerelt serfőződe évi gyártási képessége **1,000.000** hektoliter

Ajánlja: Ászok (világos és sötét), Király (világos), Márciusi (világos), Márciusi (sötét, bajor mód), Udvari (világos, pilseni mód), Kétszeres márciusi (világos, sötét), Bak és a Tavaszí részvény-sört

Sörmegrendelés Budapestre:

VIII., Esterházy-utca 6. szám alatti hűtőházból Telefon József 4-29
Angyalöldi jégveremből: Mohács-utca 1571-17 szám Telefon 115-85
Budai jégveremből: I., Krisztina-körut 107-109 szám Telefon 43-40

Sörmegrendelés vidékre:

Központi iroda: Külső Jászberényi-ut 11 Telefon 52-58, 52-60, 135-99
Erzsébetfalvai söraktár: Határ-utca 6. szám Telefon József 30-36
Kispesti söraktár: Wekerle u. 3 Telefon József 30-38
Ujpesti főraktár: Váci-ut 8 Telefon 54-70

Saját töltésű palacksörök. Palacksősosztály telefonszáma: 56-58

Az ország minden nagyobb vidéki városában sörraktárosok által vagyunk képviselve.

Szt. István

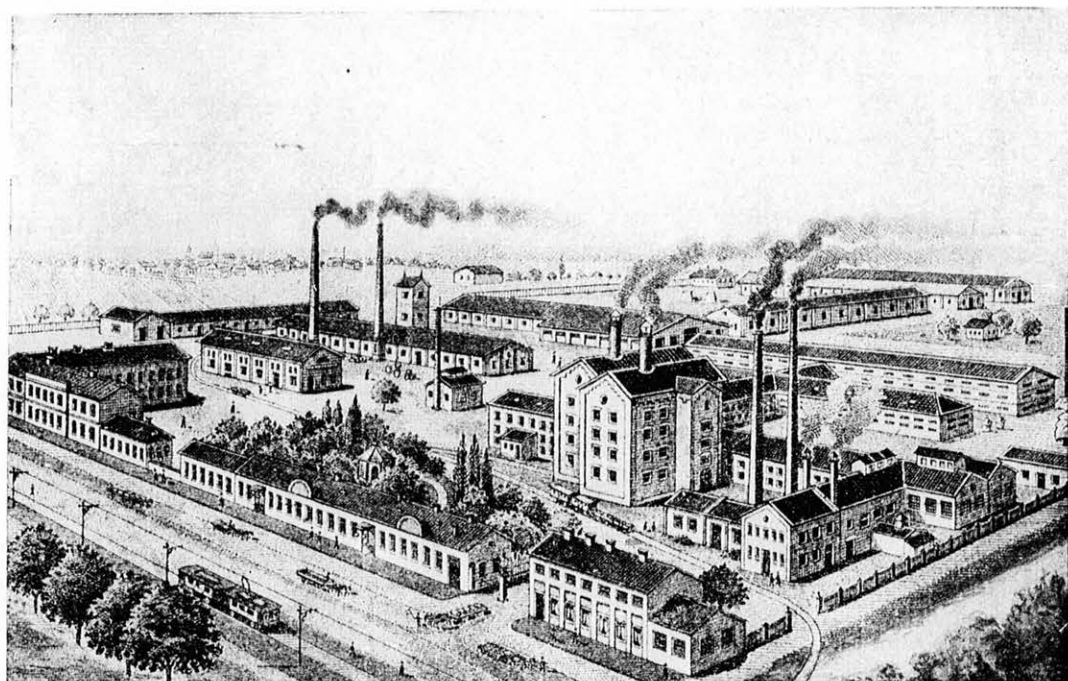
Temesvári Polgári Serfőzde Részvénytársaság

Alapítási év
// 1886 //

Különlegesség:

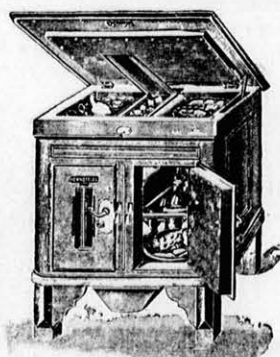
Dupla
maláta
Corvinsör

CIFKA JÓZSEF

Pincegazdasági cikkek szaküzlete
Az összes vendéglősipari szak-
cikkek raktára. / telefon 28-92.

Budapest, V.,
Vilmos császár-ut 48

Árjegyzék ingyen.

A Borászati és pincegaz-
dasági kiállításon arany-
éremmel lett kitüntetve!

A m. kir.
szabalm.

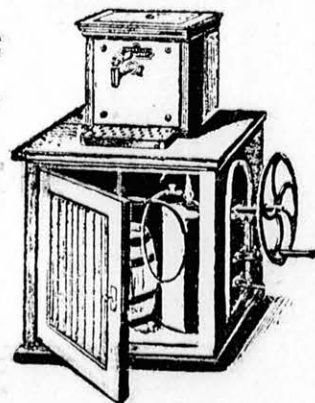
**Hennefeld-féle
jégszekrények és sörkimérő-
készülékek**

szénsavval vagy légnomással.
Jelentékeny jégmegtakarítás!

Budapest, Gróf Zichy Jenő-utca 5. szám
(Váci-körút mellett.) Alapított 1885.

Telefon 114-29.

Sör- és borkimérőpultok, kimérőcsapok, vezetékek s az összes szerelvé-
nyek. Az eddig létező jégszekrények, csaposok cinbádoggal vannak burkolva
rozsdásodnak, oxidálódnak, piszkolódnak, mindig javításnak vannak ki-
téve, míg a Hennefeld-féle jégszekrényeknél ez ki van zárva, mert
azok műköléssel vannak burkolva. A jégtartó alatt horganylemezvízgyűjtő
van az olvadt jégviznek, a jég szárazon marad, ezáltal 60% jégmegtakarítás

VENDEGLŐS: UJSÁG

MAGYARORSZÁGI VENDEGLŐSÖK
ÉS KORCSMÁROSOK ÉRDEKEIT
FELŐLELŐ FÜGGETLEN SZAKLAP
SZEKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL BUDA-
PEST, VI. KERÜLET, EÖTVÖS-UTCA 28. SZÁM

// MEGJELENIK // / ELŐFIZETÉSI ÁR /
HÁVONKÉNT 1-SZER EGÉSZ ÉVRE 6 KOR.

A menekülők és a vasuti vendéglősök

Budapest, szeptember.

Egy párisi lap ifjú munkatársa — akik lent sem voltak Erdélyben, a mikor a tragédiaszámba menő menekülés történt az országnak erről a szeretve féltett vidékéről, utólag írott tudósításaiban neki megy a vasuti vendéglősöknek, akik nem tartottak készletben tejet, kenyeret, a sertéskaraját öt koronáért adták és még — horribile dictu — borszéki vizet is mertek ajánlani a mi véleményünk szerint is szánamegértő menekülőknek, akik minden vagyonukat ott hagyták a gyors menekülés folytán Erdélyben és csak úgy menekültek meg, ahogy éppen voltak. Az ifjú és tapasztalatlan riporternek, akik soha még menekülést nem láttak, vadul nekirontanak tudósításaikban a vasuti vendéglősöknek, akiket bérletmegvonással és börtönnel fenyegetnek meg, amiért a menekülés így történt.

Mi nyugodtunk vagyunk: a tiszteltreméltó vasuti vendéglős karnak a hajaszála sem görbülhet meg ezek miatt az éretlen cikkek miatt. Hiszen ha a diplomáciánk és a kormányunk semmit sem tudott arról az orvttámadásról, amelyet az oláhok ellenünk intéztek, hogy tudhattak volna arról a szegény vasuti vendéglősök és hogy rendezkedhettek volna be kellőképpen. Igazán nevetséges dolog a vasuti vendéglősökre kenni oly hibát, amelyért sokkal magasabb fórumok felelősek, amely felelősségről azonban egyelőre egyáltalán nem lehet és nem szabad nyilatkoznunk.

Megtörtént a rettenetes, szinte tragédiaszámba illő menekülés. A vonatok gyors egymásutánban indultak Erdély bércei hazájából és ezer és tizezerszámra ontották a menekülőket. A vasuti vendéglősöket senki sem értesítette erről a pánikszerű menekülésről; ők csak akkor szereztek arról tudomást, amikor a szerencsétlen menekülővel telt vonat berobogott az állomásra. A nagy menekülő közönség megrohanta a készületlen vasuti vendéglősöket — hiszen ilyen esetekre a legelőrelátóbb vasuti vendéglős sem lehet elkészülve — és nagyon természetesen — alig kaphatott valamit. A nagy zűrzavarban — mint minden alkalommal — akadtak egyes pincérek, akik a helyzettől visszaéltek a szerencsétlen emberektől öt koronát kértek egy-egy adag sertéskarajért, de hát lehet-e ezért kárhózzátolni a vasuti vendéglősök bérlőit, akik minden lehetőséget elkövettek, hogy a szerencsétlen menekülők nyomorán segítsenek és valamennyire is elviselhetővé tegyék szomorú helyzetüket és lehet-e őket bérletmegvonással és börtönnel megfenyegetni?

A vasuti vendéglős, de egyáltalán egyetlen egy vendéglős sem emberfölötti lény, aki ilyen alkalmakkor elő tudja teremteni a szükséges mennyiséget és kánoi menyegzőt tudjon csinálni abból a kis tartalékból, ami még rendelkezésre áll. Az utasok egész nap ettek és ittak és a készlet nagyrésze elfogyott. Hogy azután jöttek egymásután a menekülők vonatjai és erről senki sem értesítette a vasuti vendéglősöket, arról igazán legkevésbé sem tehetnek a vasuti vendéglősök, akik különben is éjet és napot eggyé tettek, hogy a menekülők sorsán valamit is enyhít-

senek. Hogy a később leérkezett, vagy hallomás után támadni merészkedő ifjú riporter urakkal egyes pincérek öt koronát fizettettek egy adag sertéskarajért, azon pedig egyáltalán nincs mit csodálkozni, mert hiszen ezek az urak Budapesten sem kapják olcsóbban a sertéskaraját, ha éppen arra támad étvágyuk.

Az olyan pánikszerű menekülésért, amilyen az erdélyi menekülés volt, ez idő szerint senkit sem lehet felelősségre vonni; legkevésbé a vasuti vendéglősöket, akik igazán emberfölötti munkát végeztek az alatt a pár nap alatt, amíg ez a menekülés tartott. Éjjel és nappal talpon voltak egész személyzetiükkel, hogy a menekülők sorsán enyhítsenek. Hogy ezt nem teheték teljesen önzetlenül, az legkevésbé sem irható az ő számlájukra, mert hiszen ők is óriási pénzen fizetnek, ma mindent, amihez hozzájutnak.

Hiszen ugyanazok a riporter urak, vagy talán kissé higgadtabb kollégáik irták meg a napilapokban, hogy milyen rettenetes küzdelmeket kellett kifejteni a kormánynak és a fővárosnak napokon keresztül, hogy a fővárosba érkezett rettenetesen sok menekülőnek valamennyire is türrhető ellátást adjanak és ebbe az ügybe — a menekülők ellátásába — valami rendszert teremtsenek. Napokon át teljesen rendszertelenül történt ez a dolog; az első menekülők még sehogyan sem voltak ellátva és csak a negyedik-ötödik napon jutott olyan helyzetbe a menekülők ellátása, ami végre, valahogy türrhetővé vált. A székesfőváros és a kormány pedig hatalmas és mindennel bővelkedő apparátusokat hozott mozgásba, hogy ezt a feladatot valahogy megoldhassa.

De mit csináljanak a szegény vasuti vendéglősök, akikre úgy szakadt rá ez az egész dolog, hogy egyik félóráról a másikra nem is volt róla tudomásuk. Ők olyan kevésbé hibásak ebben az egész dologban, mint a maszületett gyermek; pláne, ha tekintetbe vesszük azt, hogy amikor esténként, vagy reggelenként számadást csináltak, mindig pár száz koronával kevesebb a bevételük ezekben a napokban, mint amennyit naponta kiadtak.

A derék vasuti vendéglős kart, amely igazán önfeláldozóan működött ezekben a nehéz napokban, nem bérletmegvonással és börtönnel kellett volna megfenyegetni ezek után a nehéz napok után, hanem meg kellett volna dicsérni azért a rettenetes erőfeszítésért, amit produkáltak. Aki nem látta, hogy mit tettek, annak igazán semmi joga sincs ahhoz, hogy — mások elbeszélése alapján — ítéletet mondjon eljárásuk felett.

Ha valakit támadni akarunk ebből az ügyből kifolyólag, van elég hatóság, elég fórum, amelyet felelőssé tehetünk. De persze sokkal könnyebb a derék vasuti vendéglősökön ütni egyet, mert hiszen az nem jár felelősséggel, mint ezeken a fórumokon, amelyek esetleg vissza is üthetnének. Ne bántsuk tehát a vasuti vendéglősöket: ők a legkevésbé okai annak, hogy ennek az egész erdélyi menekülésnek meg kellett történni.

Vendéglős-ipar

A sörmennyiség beosztása

Nem is tudtuk eddig, hogy mi az a beosztás. Ha volt még vendégünk, csapoltunk egy kis hordó sört, úgy hogy a sör sohasse fogyott ki a vendéglőkből. Ha tíz pohárra volt szükség, ezért már csapra ütöttünk egy hordó sört, mert tudtuk, hogy kedvet kap a vendég tőle és nem marad meg semmi a hordó sörből.

Mi volt Budapesten egy hordó sör? Semmi! Alig csapolták meg, már el is fogyott. Voltak vendéglők, ahol rövidebb ideig tártott az élete egy hordó sörnek, mint a Tiszavi-

rágé, amelyről azt tartja a legenda, hogy alig pár percig él. De hát ezek az idők boldog idők voltak, amikor egyáltalán nem kellett törődni azzal, hogy meddig él a sör.

Mert a sörnek is vannak az újabb időkben periodusai, amikor nem él. A sörrrel is megtörténik, hogy egyszerűen-egyszer azt mondják a hatalmas urak: reád most nincs szükség, mert azt az árpát, amelyből eddig téged gyártottak, ezentúl kenyérnek dolgozzuk föl. Hogy jó kenyérnek, vagy rossz kenyérnek; azzal ne törődj te jó magyar, aki a lelketed öntötted bele abba a termőföldbe, amelyet az itthonmaradottak, vagy a szabadságra jött katonák megmunkáltak, bevetettek: a fő az, hogy te a termést kiforszírozd a termőföldből. A többi azután az urak dolga, ők tudják, hogy milyen kenyeret ehetsz és hogy a sörből, a folyékony kenyérből mennyit ihatsz.

Nem szólunk egy szót sem ez ellen az intézkedés ellen, hiszen nincs is jogunk hozzá. Ha rendes, békés idők lennének, bizony elmondanánk mi a véleményünket. De hát most érzük be azzal, hogy a háborus felsőbb hatalom így akarja és így látja jónak. Sör nem kell egyáltalán, vagy ha kell, olyan rettenetes áron, amelyet minden szegény ember nem tud megfizetni. Ha inni akar a magyar, igyék olyan drága *folyékony kenyeret*, amellyel egyáltalán nincs még arányban sem a rendes kenyér ára.

Sok mindent átélünk már a háboru alatt és most rájövünk arra, hogy a sör, amely azelőtt nélkülözhetetlen itala volt sok szegény embernek, fényűzési cikk lett. Amely ital még nemrégiben is ugyszólván kedvenc vacsorája volt bizonyos köröknek, most egyszerre a hadsereg szállítók italává vált, mert a mai világban bizony csak a hadsereg szállítók engedhetik meg maguknak azt a fényűzést, hogy sört igyanak.

A vendéglősöknek tehát rá kell térni az osztrák mintára. Arra a mintára, amely, ha osztrák is, de jól bevált. A nap bizonyos óráiban csapoltanak sört, ne csak Budapesten, hanem vidéken is; mondjuk délben fél tizenkettőkor és este hétkor. Ez a csapolási rendszer itt is jól be fog válni, éppen úgy, mint Ausztriában, ahol az emberek ma már hozzászoktak ehhez a rendszerhez.

A sörárak emelése nem tartozik mi ránk. Ha a sörgyárak emelték a sör árát, mi sem lehetünk engedékenyebbek, mint a sörgyárak voltak. Mi azzal kell, hogy válaszoljunk erre a söráremelésre, hogy ezentúl nem lesz sör, csak a nap bizonyos óráiban és ha lesz is, az is olyan magas árban lesz, hogy nem mindenki tudja megfizetni.

Ami elvész esetleg a vámon, az talán majd megtérül a réven!

A söráremelés

kőbányai sörgyárak tudósítást adtak ki, amelynek értelmében szeptember 11-től kezdve felemelték a sörárakat, még pedig hektoliterenként 25 koronával, a palacksör árát pedig fél-literes palackoknál 20 fillérrel és a nagyobb palackokét 25 fillérrel.

Az Országos Vendéglős Ujság munkatársa a rettenetes drágítás ügyében felkereste egyik legtekintélyesebb sörgyárunk igazgatóját és megkérdezte, hogy mi az oka a tetemes áremelésnek. Az illető sörgyári igazgató a következőkben volt szives erről a kérdéstről elmondani a véleményét:

— Évtizedek óta dolgozom a magyar söripar terén, de még álomban sem mertem volna arra gondolni, hogy a sör ára valamikor ilyen magasra fog emelkedni. Amikor láttam azt, hogy a magyar sörgyártás olyan szép fejlődésnek indul és a sörgyárak évről-évre nagyobb termelési mennyiséget érnek el, meg voltam arról győződve, hogy a sörgyártás a népelelmezés terén nagyon fontos szerepet fog játszani. Meg voltam arról is győződve, hogy az ára fokként kisebb lesz, mert hiszen a legtekintélyesebb külföldi orvostanokok is kimondták a sörről, hogy az *folyékony kenyér*.

Közbejött azonban a világháboru, amely minden teoriát felforgatott. A sört ma már az intéző körök sem tekintik népelelmezési cikknek — dacára annak, hogy sok embernek régóta egy-két pohár sör volt, egy darab kenyérral — a vacsorája, ha-

nem kimondták, hogy a sör lény-
üzési cikk, amelyet csak annak sza-
bad inni, aki — hadseregszállító;
vagyis annyit keres, hogy a legdrá-
gabb sörárakat is elbirja.

A *folyékony kenyér* elnevezés,
amelyet pedig nem hiába ruháztak
rá a tudós orvosprofesszorok a
sörre, ma már illuzóriussá vált, mert
hiszen nem szabad sört gyártanunk,
vagy legalább is annyira korlátolt
mennyiségben, hogy egy negyedrész-
sét sem produkálhatjuk az eddigi
mennyiségnek. Ez pedig a mai kör-
ülmények között nagy csapás úgy
a fogyasztó közönségre, mint a sör-
gyárakra nézve.

Egy cseppet sem akarom én szé-
píteni a dolgot. Nem akarok én valót-
lan, vagy tullzott adatokat a közön-
ség elé állítani, hiszen ennek nem is
volna értelme akkor, amikor ilyen
fontos és a közönség szempontjából
is fontos kérdéstről van szó. Kész
vagyok azonban a sajtó képviselői-
nek, valamint a vendéglős testület-
nek rendelkezésére bocsátani azokat
az adatokat, amelyek bebizonyítják
azt, hogy a háboru alatt a mi üzem-
költéseink olyan horribilis arány-
ban szaporodtak, amelyről a laikus
közönségnek egyáltalán halvány sejt-
telme sincs.

Bárkinek kimutathatom azt, hogy
egy — általunk szükségelt cikkek
ára a háboru alatt 1000%-al emelke-
dett, sőt nagyon sokszor nem is va-
gyunk abban a helyzetben, hogy a
szükséges cikkeket beszerezzük, bár-
milyen drága árat adnánk is értük.
Aki nincs benne a magyar sörpar-
ban, az azt hiszi, hogy itt minden
fenéig tejfel, pedig mondhatom Ön-
nek, hogy ma már igazán azt sem
tudjuk, hogy hogyan és miként fe-
dezzük az üzemköltéseket.

A háboru előtt a gyártott sör
mennyisége szerint valahogy fel tud-
tuk osztani ezt az üzemköltést, ma
azonban már, amikor a m. kir. kor-
mány egy negyedére korlátozta a
sörgyártást, erre teljességgel képte-
lenek vagyunk. Az üzemköltéseket
ugyanis lehetetlen ma olyan arány-
ban redukálni, ami megfelelné a ne-
gyedrész gyártási mennyiségnek s
ezt minden ember belátja, aki csak
laikus szemmel nézi is a magyar
sörgyártást.

Mindenki tudja azt, hogy nekünk
e mellett a negyedrésznyi produkció
mellett is ugyanazt a személyzetet

kell tartanunk, mint annak előtte.
Az üzemköltés sem redukálódott,
sőt ellenkezőleg, emelkedett, arány-
lag még nagyobb mértékben, mint
a békeidőben s mindezek a költségek
ma már a 25%-os sörgyártást ter-
helik. Így csak természetes, hogy a
sörgyárak abba a helyzetbe kerültek,
amikor, hogy üzemüket fenntartha-
sák, kénytelenek voltak az árakat
tetemesen emelni. Ez a tetemes ár-
emelés azonban még sincs összhang-
ban a paradicsom, vagy a szilva ár-
nak emelkedésével, amelyet például
semmiféle üzemköltés nem terhel, s
amelyek árának horribilis emelkedé-
sége még is belenyugodott a közön-
ség is, a sajtó is és egyáltalán nem
kereste, hogy ezeken a szükségleti
cikkeken tulajdonképpen mennyit is
keresett a termelő.

Már most arra a kérdésre felelek,
hogy lesz-e elegendő mennyiségű
sör, ha már az árak ilyen tetemes
mértékben megdrágultak? Én úgy
tudom — és ezt talán joggal ki is
mondhatom — hogy nem. Sőt egy-
általán ennek is ki van téve a fo-
gyasztó közönség, hogy egy csepp
sör sem lesz, mert a sörgyárak egé-
szen meg fogják szüntetni a sörgyár-
tást. Ha nem lesz anyag, amelyből
a sörgyárak sört állíthassanak elő,
— akármit írnak is az ujságok, nem
tudunk sört gyártani. Mert arról sem
szabad ám egészen elfeledkezni,
hogy a magyar sörgyártás eddig
mindig jó hírnévnek örvendett és
ezt a jóhírnevet nem teheti tönkre
mindenféle kotyvalék gyártásával.

Azt tapasztaltam, hogy egyes na-
pilapok a közönséget egyoldaluan in-
formálták s azt állítják, hogy mi
félreraktuk a már meglévő sört és
csak akkor adjuk ki, ha a söráremel-
ést már megcsináltuk. Hát tessék
felvilágosítani a magyar közönséget,
hogy ezeknek a lapoknak minden
erőlködése hiábavaló. Mi a mostani
söráremelésre rá lettünk kényszeri-
tve. De ennek megtörténte után
sem vagyunk abban a helyzetben,
hogy csak egy palack sörrel is töb-
bet adjunk ki, mi annakelőtte, sőt
most a sörszállítást még inkább kor-
látozni fogjuk, mert nem szeretnénk,
ha a mi derék vendéglőseink is abba
a helyzetbe kerülnének, mint ami-
lyenbe kerültek mostanában a do-
hánytözsdek.

Az áremelés megtörtént, de mi
azért mégis csak korlátolt mennyi-

ségű sört fogunk szállítani. A meg-
lévő és a redukált üzem mellett
gyártandó mennyiséget úgy fogjuk
elosztani, hogy vendéglőseinknek és
vizszontelárusítóinknak mindig legyen
bizonyos mennyiségű sörük, amely-
lyel a fogyasztó közönség legszüksé-
gesebb igényeit kielégíthessék. De
emellett tanácsos volna, ha a ven-
déglősök és a vizszontelárusítók is
okulnának a példán és csak a nap
bizonyos óráiban adnák ki a sört,
mert különben ők maguk is ki lesz-
nek annak téve, hogy sörrel egyáltalán
nem láthatják el a fogyasztó
közönséget.

♦♦♦♦

Értesítés a söráremelésről. A bu-
dapesti nagy sörgyárak a következő
körlevéllel adták tudtára a vizszont-
elárusítóknak a söráremelést: Az ál-
talanban fennforgó, állandóan megne-
hezülő sörtermelési viszonyok újab-
ban a 2966/1916. M. E. számú kor-
mányrendelettel még súlyosbítat-
ván, az alulírott serfőzdek kényte-
lenek gyártmányaik árát 1916. szeptem-
ber 11-től általánosan fölemelni,
és pedig: a hordósörnél hek-
tónként 25 kkorona pótlékkal, a pa-
lack-sörnél pedig: a ½ literes
(0.45 l. jelzésű) és ennél kisebb pa-
lacknál palackonként 20 fillér pótlé-
kkel, a ½ liternél nagyobb palack-
nál 25 fillér pótlékkal. Az alulírott
sörgyárak közhirré teszik, hogy a
2966/1916. M. E. számú miniszteri
rendelet szerint köteles sörmennyi-
ségű, vagyis az 1914/15. évi hozat-
tal 25%-ánál többet üzletfeleinknek
nem szállíthatunk. Budapest, 1916.
szeptember 7. Dreher Antal Serföz-
dei r.-t., Első Magyar Részvény-
Serfözde, Hagenmacher kőbányai
és budafoki sörgyárak r.-t., Kőbányai
Polgári Sörfőző r.-t., Fővárosi Sör-
főző r.-t. Kőbányán.

**A sörfogyasztás korlátozása Ausz-
triában.** Az osztrák hivatalos lap
rendeletet közöl, amely lényegesen
korlátozza a sörfogyasztást. A ro-
mániai háboru kitörése következté-
ben ugyanis az osztrák kormány a
legnagyobb takarékoságot látja
helyénvalónak a gabonaellátás te-
kintetében, mert Ausztriának a jövő
aratásig ki kell huznia mostani ter-
mésével, ezért szükségesnek mutat-
kozik, hogy a buzalisztet az eddigi
arányánál nagyobb mértékben kever-
jék árpával s bár az idej arpatermés
aránylag kedvező volt, vigyázni kell
arra, nehogy tulságosan sok árpát
használjanak fel malátafőzésre. A
rendelet a sörfogyasztást erre való
tekintettel minden vendéglőben az
estének csak bizonyos óráira korlá-
tozza s egy újabb rendelet meg fogja
állapítani, hogy fejenként mennyi
sört szabad fogyasztani.

Az új bor ára. A m. kir. szőlészeti és borászati felügyelőségek jelentése szerint a bor árának alakulása kerületenkint a következő: Budapesti kerület: Ez idő szerint kut. holdankint 2—3 hl. must várható. A bor ára hektoliterenkint 135—180 korona, sőt jobbminőségű borért 200 koronát is adnak. Szekszárdi kerület: Új borra vásárlások 120—130 korona árban történtek. Pécsi kerület: Közepes, sok helyen gyenge termés várható. Tapolcai kerület: Gyenge termés várható. Új bor ára hektoliterenkint 150—180 korona. Soproni kerület: Gyenge, helyenkint középtermés várható. Borkészlet csekély, ára hektoliterenkint 160—200 korona. Pozsonyi kerület: Gyenge, tulnyomóan rossz szüret várható. A bor ára 140—180 korona. Balassagyarmati kerület: Kismennyiségű és szőlőnkint változó minőségű szőlőtermés várható. A bor ára 115—160 korona. Egri kerület: Féltermésre is kevés helyen van remény, közepes, sőt még ezen aluli termés mutatkozik. A bor ára 140—160 korona. Miskolci kerület: Gyenge termés várható. A bor ára hektoliterenkint 135—150 korona. Tarcali kerület: Kedvező időjárás mellett igen kiváló minőség várható. Beregszászi kerület: Általában közepesen aluli termés várható. A bor ára 140—160 korona közt váltakozik. Szatmári kerület: Közepes, helyenkint közepesen aluli termés várható. A bor ára hektoliterenkint 130—140 kor. Ménesi kerület: Középtermés várható. A bor ára 120—140 korona. Fehértemplomi kerület: Gyenge, közepes termés remélhető. Kecskeméti kerület: Nagy átlagban gyenge termés és középen aluli minőség várható. Óbor ára 140—200 korona. Nagyenyedi kerület: Helyenkint gyenge, míg egyebütt jó, közepes

termés várható. Dicsőszentmártoni kerület: Közepes és gyenge közepes termés várható. A bor ára hektoliterenkint 140—180 korona közt ingadozik.

A vörös bor maximális ára Triesztben. Triesztből jelentik: A városi tanács élmező-bizottsága a Triesztben forgalomba kerülő borra vonatkozóan a következő árat állapította meg: Vörös, illetően fekete bor hektoliterje a nagykereskedők s a vendéglősök közti viszonylatban kétszáz korona; ugyanennek a bornak literje a vendéglőkben 2,32, a fogadóknak 2,56 korona. A város területén kívül a rendes vörös, illetően fekete bor literje 2,24 korona.

A bor drágulása. Bécsből jelentik: A Fremdenblatt a sörgyártás korlátozásával kapcsolatban azt konstatálja, hogy a bor iránt föltűnően megélenkiült a kereslet és hogy ennek következtében a bor ára megdrágult. Az árdráguláshoz természetesen hozzájárul az is, hogy az osztrák borkereskedelem, valamint a spekuláció, amely a sörgyártás és sörfogyasztás korlátozása nyomán természetesnek tartotta a borfogyasztás növekedését, már eddig is nagyobb készletet vásárolt össze és azokat csakis nagy nyereség ellenében hajlandó áruba boesítani. Sok esetben pedig még ilyen alapon sem adják el a bort, sőt ha lehetséges, még inkább újabb készleteket vásárolnak, mert az ideai bortemés várható eredményeiről nem a legkedvezőbb a vélekedés. Ilyen körülmények között nem meglepő azután, hogy a közönséges asztali borért, amely békeidőbe 30 koronába került, most 180—200 koronát követelnek. Nem valószínű azonban, hogy a borral pótolni udják a sörhiányt, mert az 1912. évi statisztika szerint Bécs városában például a 673.947 hektoliter boriogyasztással szemben 3.003.503 hektoliter volt a sörfogyasztás.

A szüret Horvátországban. Zágrábból jelentik: A szüret Horvát-Szlavonország egész területén megkezdődött. A szőlőtermés hozama

igen szép reményekkel kecsegtet s azt hiszik, hogy a múlt évi termést legalább 30—40 százalékkal fogja tulszárnyalni. A must hektoliterjét már is 120 koronával drágábban vásárolják.

Ásványvizekről

Megint a Kristály vizről

Sokat irtunk már a Kristályvizről, a világnak erről a leglehetetlenebb italáról. A hangos reklám évtizedek óta tiszta ásványviznek hiesztelte ki, holott a tisztaságtól és az ásványvizektől oly messzire van, mint Makó — Jeruzsálemtől. Az alkalmazottak, akik a víz töltésével foglalkoznak, maguk mondják, hogy a víznek absolute semmi ásványvizek tartalma nincs, de nem is lehet, mert nem ásványforrás. Valami forrásvíz, amely lehet, hogy a budai hegyekből szakad, de azután ne tovább. Gyógyértéke a víznek absolute semmi sincs, még talán annyi se, mint annak a bizonyos Szent-kutnak, de azért a Kristályforrás igazgatója nagyszerűen ki tudja aknázni ennek a víznek a lehetetlenségét.

A háboru kitörése előtt már azt hirdették az óriási mértékben kezelt reklámmal, hogy a Kristályviz az egyetlen víz, amely megbirja az egyenlítőt és Dél-Amerikában éppen olyan kedvenc itala a közönségnek, mint a Fidzsi szigeteken a pápuáknak. Csak ettől gyógyul meg a pápua-főnök, ha valami nagy fahusánggal hasba ütötte az ellenséges főnök. Odakint a messze távolságban lévő Dél-Amerikában talán hitelre is talált ez a reklám, de idehaza talán mégis csak gondolkoznunk kell egy kissé fölötte, hogy vajjon nem csak annyit ér-e, mint a Kristályforrás

Emésztést elősegítő
nyálkoldó
savkozómbősítő

MATTONI
GISSHÜBLER
TISZTA TERMÉSZETES ALKALIS
SAVANYUVIZE.

Legjobb asztali és üdítő ital

MATTONI HENRIK
VI., TERÉZ-KÖRUT 38. SZ.

által megvásárolni szándékolt keserűviz.

Nem szólnánk semmit a Kristály-forrás lehetetlen terjesztéséhez, ha nem látnánk most a lapokban a következő hirdetést:

A Kristály forrás vize
ideálja a tiszta ásványvizeknek.

Dr. Hankó Vilmos
a Magy. Tudományos Akad. tagja

Amióta tudós dr. Hankó Vilmos, a Magyar Tudományos Akadémia tagja kiállította a kristály vízről ezt a fényes bizonyítványt, azóta igazán nagyvot fordult a világ. Akkor még közönséges borecetet használtak az emberek az ételek és az uborka savanyításához, míg ma már ecetsavhoz jutnak a Kristály-forrás jóvoltából. Akkor még talán igazán tisztán árulták a Kristály-forrást, amelynek azonban akkor sem volt semmiféle ásványvize tartalma; ma azonban — biztosan tudjuk — nem állítaná ki a tudós akadémikus ezt a bizonyítványt a Kristályvízről, amióta úgy a fővárosi, mint a vidéki rendőség megállapította róla, hogy nemesak hogy nem ideálja a tiszta ásványvizeknek, hanem igen gyakran ecetsavval van keverve. Ecetsavval, amelytől rosszul lesznek a legvitézesebb katonák is, ha véletlenül haza jönnek a harc térről, éppen úgy, mint a jámbor öregasszonyok, ha Palics fürdőre mennek nyaralni és Kristály vizet isznak. Mert az ma már teljesen bebizonyosodott, hogy az ecetsavas Kristályvíz még akkor sem egészséges, ha az ember azt a kedves Palics fürdő nyárfái alatt fogyasztja el, éppen úgy nem, mintha a Hungária szálloda, vagy a Royal éttermében kapja. De hát mindezzel nem sokat törődnek a Kristály-forrás nagy urai, ők ezentúl is hirdetni fogják dr. Hankó Vilmos akadémikus ur amodacumál adott véleménye alapján, hogy a Kristály-forrás vize ideálja a tiszta ásványvizeknek.

Nem tudjuk, hogy milyen állás-

pontra helyezkedik ebben a tekintetben a m. kir. államrendőrség. Lehet, hogy belátja azt, hogy ősidőktől való szakvélemények alapján ma már nem szabad ecetsavval vegyített ugynevezett ásványvizet reklámiroznia és eltiltja ennek a hamis reklámnak a használatát, azonban az is lehet, hogy a rendőség egészen egyszerűen átsiklik e fölött a kérdés fölött. De akár úgy történik a dolog, akár másként, a mi lelkiismeretünk mindenesetre nyugodt, hogy erre a körülményre felhívtuk úgy a rendőség, mint a nagy éttermek és az egész fogyasztó közönség figyelmét.

A Kristály-forrás vizéből, amely dr. Hankó Vilmos akadémiai ur ősrégi véleménye alapján ideálja a tiszta ásványvizeknek, egyáltalán nem kér már a közönség, mert ez a víz nagyon sok esetben tömény ecetsavval van tisztátalanítva.

Élelmiszerekről

Vaj. Dániából gyéren érkezik. E héten alig voltak említésre méltó küldemények, aminek folytán a készletek majdnem egészen kifogytak. A kereslet igen élénk, de még csak kis töredéke sem elégíthető ki. A nagyban forgalomban a névleges ár 10 K.

A burgonya-piacon lényegesebb változás annyiban állott be, hogy a felhozatalok újból nagyobb mérvet öltenek és tekintve, hogy az ujonnan megalakult Országos burgonyaközvetítő Iroda a jövő héten megkezdí működését, a fővárosba való felhozatal nagymértékben emelkedni fog.

Paradicsom felhozatala e héten erősen emelkedett, az árak rohamosan csökkentek. Piaci ár: 30 fillér.

Makói hagyma 70 fillér.

Gyümölcs keresett. Saszelas-szőlő 160 kor., alma 100 kor., görögdiñnye 30—34 K 100 kilogrammonként.

Liptói túró iránt a kereslet minimális, de a magas árak tartják még magukat. A gyárak ezért a cikkért 480—520 K-t követelnek, míg Budapesten a nagyban forgalomban 580—600 koronát igényelnek.

Mézben az üzlet meglehetősen élénk, különösen sok sonkolyos mézet ajánlanak 350 korona körül ingadozó árakon. Ellenben a pergetett mézet a német bevásárló központ megbízottai vidéken a termelőknél

felhajtják és ott közvetlenül összevásárolják, úgy, hogy abban csak szórványosan adnak ajánlatot 450—480 korona áron.

Sajtbn az árulmány e héten fokozódott. Ementáli és gróji sajt Budapesten már egyáltalán nem kapható és minthogy a kereslet igen nagy, a hollandi sajtok árai rohamosan emelkednek. Budapesten nagyban az egészen kövér hollandi sajtért már 650 K-t, a félkövérért 580 K-t igényelnek.

Baromiban az üzlet élénk. Ia leölt hizott ludak és kacskák mai ára 8.80—9.— K kg.-ként, leölt poulardoké 3.40—5.20 drb.-ként.

Vadhus. Nyulak mai ára 8 K, vadkacsáé 2.50 K, fácáné 3.40 K, fogolyé 1.80 K drb.-ként.

Mákban nem tud igazi forgalom kifejlődni. A komoly kereskedők különben is tartózkodnak, mert valószínűnek tartják, hogy az osztrák példát a mi kormányunk is követni és az árakat maximálni fogja, sőt azt sem tartják lehetetlennek, hogy rek-viralásra is kerül sor. A fogyasztás is jelentékenyen megesappant. A forgalom kifejlődését nagy mértékben akadályozza az is, hogy nagyobb tételek továbbítására nem adnak ki szállítási engedélyeket, az üzletet tehát kivették a legitim nagykereskedelem kezéből. Ma a cikkhez értő kereskedő egyáltalán nem vásárol, hanem csak spekulánsok jelentkeznek vevők gyanánt. A pénzre rá nem szorult termelők pedig, mert árujukat néhány métermázsás tételre kénytelenek felaprózni, igen magas árakat igényelnek. 450 korona körül kérnek, míg budapesti nagykereskedők még korábban vett tételüket 430 K-ért adnak el.

Dióból még új áru ninesen és erre nézve az üzlet még nem alakult ki. A régi áru már csaknem egészen kifogyott. Még szórványosan előforduló, kevés jó minőségű áruért 280 koronát igényelnek.

Közgazdaság

Hadihordók forgalomba hozatala. Hordókereskedelmi r.-t. céggel új részvénytársaság alakult félmillió K alaptőkével; mindennemű használt hordók vételére és eladására. Az igazgatóság tagjai a következők: Bakits László honvéd főtanácsos, alezredes, Berkes Lajos, Wachsmann Lajos, Hauser Lipót, Pfeifer Márton és Balog Soma. Az új alapítás főképen a hadi kincstárnál föl-szabaduló üres boroshordók közvetítését fogja intézni a szőlős gazdákhoz.

elsőrendű természetes, szénsavdus asztali gyógyvíz.

Főraktár: Péczely Antal ásványvíz-nagykereskedő
Budapest, II. ker., Margit-körút 50-52. szám.
Telefon: 40-97. □□ Telefon: 40-97.

SZÁNTÓI
SAVANYÚVIZ

Husnemüekről Italmérési-ügyek

Az ausztriai zsirjegyek. Bécsből jelentik: A belügyminiszterium rendelkezésben állapította meg a nyers zsir, zsiradéktermékek és ételolaj fogyasztásának mértékét. A rendelet szerint egy hétre és fejenként a zsirjegyek ellenében 120 gramm zsiradéktermék, illetőleg ételolaj vagy 144 gramm nyers zsir jár, a nehéz munkát végző férfinek ellenben 150 gramm zsirterméket vagy 180 gramm nyerszsirt kap fejenként és hetenkint. — A „Wiener Zeitung” közli az alsóausztriai helytartóság egy rendeletét, amely szerint szeptember 17-től kezdve Ausztriában, tehát Bécsben is csak zsirjegyek ellenében lehet zsirt kiszolgáltatni és pedig hetenkint és fejenként 120 grammot. A nehezebb testi munkával foglalkozó egyének 150 gramm zsirt kapnak. Azok a háztartások, amelyek elegendő zsir felett rendelkeznek, vajjegyet kapnak. A vajjegyek hetenkint és fejenként 100 grammról szólnak.

A német zsirhiány ellen. Németországban a Központi Állatkerekedelmi Szövetség arról értesítette valamennyi bizalmiférfiát és felügyelőbizottsági tagjait, hogy a zsirprodukciónak fokozatossága csakis úgy biztosítható, ha a városi és vidéki népességet felvilágosítják arról, hogy ne vágiának le könnyű és fiatal sertéseket. Egyes körzetekben a hatóságok úgy intézkedtek, hogy kétszáz kilogrammon aluli sertéseket nem szabad vágni, csakis kivételes esetekben. A legutóbbi állatszámolás adatai szerint nagy állomány van fiatal sertésekben s miután a kormány is mindenképen támogatja a sertésenyésztést, valószínű, hogy a legközelebbi hónapokban sok malac lesz. Ezért szükséges, hogy a sertések takarmányozása oly módon rendeztessék be, hogy a levágás csak két- és háromszáz kilogrammos súlynál történjék. Akkor a jövő télen nagyobb mennyiségű disznózsir fog majd rendelkezésünkre állani. A fontos nem a disznóhizlalás, hanem a zsir. Ezt pedig csak az öregebb sertéseknél találhatunk. Miután a fiatal sertés ára állandóan emelkedik, újra figyelmeztetnek mindenkit, hogy minden háztartás, akár a városban, akár vidéken, neveljen süldőket, minél nagyobb számban. Csakis így vehetik elejét a fenyegető zsirhiánynak.

A szeszadó módosításának végrehajtása. A képviselőház nemrég megszavazta a szeszadóra vonatkozó törvények módosításáról szóló javaslatot, amely azóta szentesítést nyert. E törvény alapján most a pénzügyminiszter rendeletileg utasítja a pénzügyigazgatóságokat a törvény végrehajtására és megállapítja a szesz eladási módját és a kincstárnak a szesz eladási árában való részesedését. A rendelet a törvényvel mindenben megegyezik. Az adó emelésére a miniszter a törvényben 200 koronáig szabad kezett kapott. A miniszter a rendeletben a maximumot vette igénybe és a kincstár részesedését hektoliterenkint 200 koronával emelte fel.

Hirek

Az erdélyi menekültek és a sörgyarak. A románok aljas betörése folytán az erdélyi részekből menekülni volt kénytelen vendéglős kartársakat sörgyaráink a legnagyobb szeretetreméltósággal fogadták és mindazokat, akik erre rászorultak, nemcsak tanácsal látták el, hanem esetleg pénzeggyel is. Az az általános és meleg érdeklődés, amely ezekben a szomorú napokban a társadalmat áthatotta, még fokozottabb mértékben hódított tért a magyar sörgyarak körében, amelyek minden levetőt megtettek, hogy az erdélyi menekültek itt Budapesten meleg otthonra találjanak.

Sztrájkolnak a korcsmárosok az ármaximálás miatt. Nyiregyházáról táviratozzák: Mikecz Dezső alispán Nyiregyháza és Szabolcs vármegye területére szeptember 1-től fogva maximálta a pálinka és az égetett szeszecskék árát. A maximális ár lényegesen alacsonyabb azoknál az áraknál, amelyeket eddig a korcsmárosok kértek. Tegnap a nyiregyházi korcsmárosok nagy értekezletet tartottak, amelyen elhatározták, hogy az ármaximálás miatt nem mérnek ki pálinkát. A korcsmárosok sztrájkja már a tegnapi napon megkezdődött. A megállapodást valamennyi korcsmáros és kereskedő meg is tartotta, mert tegnap már egyetlenegy korty pálinkát sem mértek ki Nyiregyházán.

Bor a sebesült katonáknak. Kneifel Béla kiskunfélegyháza szállodás és vendéglős a király születésnapjára

bort küldött a sebesült katonáknak. Dr. Fábray József főorvos, a hadikórház parancsnoka köszöni ezt meg a nemeslelkű vendéglősnek.

Három hustalan nap Ausztriában. Az osztrák földművelésügyi kormány a marhaállomány kiméltése céljából új rendeletet bocsátott ki a husfogyasztás korlátozására. A rendelet értelmében mostantól fogva egész Ausztriában hetenkint három hustalan nap lesz az eddigi kettő helyett, nevezetesen: hétfő, szerda, péntek. Ezeken a napokon legföljebb marhabelsőrészeket, hétfőn azonban birkahust is szabad fogyasztani, mert birkahusból nagy mennyiség van és egyen agyobb tömegben kerül a bécsi piacokra, úgy, hogy az utolsó napokon a birkahus ára 4—5.60 korona körül mozgott.

Vasuti vendéglő átvétel. Kolossa Viktor ismert nevű vasuti vendéglős átvette az aradi vasuti vendéglő vezetését. A kiváló hírnévnek örvendő vendéglős kartárs bizonyára itt is újabb babérokat fog füzni eddigi érdemeihez.

Kifogtak a vendéglősön. Bécsben történt a sörkiméltés korlátozásakor, hogy az egyik antialkoholista egyesületben kétségbeesetten megjelent az egyik tagtárs:

— Barátaim — mondotta, — könnyörüljete meg rajtam. Ebbe és ebbe a vendéglőbe jár vacsorázni a bátyám, aki nagy ivó; esténként hat korsó sört is meg szokott inni. Mától fogva azonban az új rend értelmében csak egyet kap. Jőjjetek hát oda vacsorázni ti is és rendeljete mindnyájan egy-egy korsó sört: — ő majd megissza!

Ugy is történt. Az antialkoholista társaság minden este oda járt vacsorázni. Nem ivott senki, de a szenvedő tagtárs bátyja minden este pontosan megkapta a maga hat korsó sörét.

A vörösrézedényeket rekvirálják. A mai számunkban közölt Szontágh Pál fémárugyár hirdetésére felhívjuk mt. olvasóink szives figyelmét, amennyiben fenti gyári cég a rekvirált vörösrézedényeknek teljesen megfelelő acéllemezből sajtolt főzőedényeket hoz forgalomba. Ezen főzőedények egyik főelőnye abban rejlik, hogy az egészségre abszolút ártalmatlanok, mert belül óozva készülnek; tudvalévő, hogy az Országos kémiai intézet fővegyészének nyilatkozata szerint a horganyzott edényekben főzött ételket az egészségre ártalmasnak minősítette. Olvasóink fenti cégnek be is küldhetik rézedényüket a hirdetésben körülírt módon, mert a rekvizíciós ár sokkal alacsonyabb lesz.

Az erdélyi menekült vendéglősök és korcsmárosok tájékoztatása

Az erdélyi menekült intézetek nagyobb része még utban van és így aránylag igen csekély azoknak az intézeteknek a száma, amelyek ezek közül régi üzletfeleikkel a működést folytatják.

Az elmenekült intézetek közül a következők intézetek jelenlegi működési helyéről van tudomásunk:

Brassó: Brassói általános takarékpénztár rt., Győrött a Győri általános takarékpénztárnál. — Brassói népbank rt.: Budapest, V. Fűrdő-utca 2. — Erdélyi leszámítolóbank r. t.: az Angol-osztrák bank budapesti fiókjánál (V., Nádor-utca 2. — Magyar általános itelbank brassói fiókja: Budapest, a főintézet központi épületében. — Nemzeti bnk rt.: Nagykikinda, ottani fióktelepénél. — Pesti magyar kereskedelmi bank brassói fiókja: Budapest, a bank központi épületében.

Déva: Közgazdasági bank rt.: Budapest, V., Fűrdő-utca 2.

Dicsőszentmárton: Kisküküllőmegyei takarékpénztár és hitelbank rt.: Kolozsvár

Feketehalom: Feketealmi előlegegyelet rt.: az Angol-osztrák bank budapesti fióktelepénél, Fűrdő-utca 6., III. em. 3.

Fogarás: Fogarasi előlegezési egyesület rt. Budapest, V., Zoltán-utca 9., I. em. 4. — Fogarasi takarékpénztár rt.: Budapest, VII. Amerikai-ut 2.

Gyergyószentmiklós: Gyergyói első takarékpénztár rt.: Budapest, a Hazai bank rt.-nál (V., Harmincad-utca 6.) — Gyergyó-

szentmiklói népbnk rt.: Budapest, V., Dorottya-utca 5.

Hátszeg: Hatiegana takaré- és hitelintézet rt.: Arad.

Kézdivásárhely: Kézdivásárhelyi takarékpénztár rt.: Budapest, V., Fűrdő-utca 2. — Kézdivásárhelyi kisegítő takarékpénztár rt.: Budapest, II. Ostrom-utca 31.

Kőhalom: Kőhalmi takaré- és előlegezési egyesület rt.: Budapest, a Magyar általános hitelbank helyiségeiben (Dorottya-u. 5.)

Kudzsir: Cugierana takaré- és hitelintézet rt.: Arad.

Magyarrégen: Szászregényvidéki takaré- és hitel rt.: pénztári működését beszüntette, értékei Budapecsten a Hazai bank rt.-nál vannak.

Marosvásárhely: Marosvásárhelyi takarékpénztár rt.: Budapest, Dorottya-u. 5.

Medgyes: Erdélyrészi takarékpénztárak záloglevélintézet: Csongrád, Uri-u. 3. — Medgyesi takaré- és előlegezési egyesület rt.: Csongrád, Uri-u. 3. — Medgyesi takaré- és hitelszövetkezet: Csongrád, Uri-u. 3. — Medgyesi általános takarékpénztár rt.: Kolozsvár.

Nagyszében: Albina takaré- és hitelintézet: Budapest, a Pesti magyar kereskedelmi banknál (Fűrdő-u. 2.). — Erdélyi bankegylet rt.: Budapest, V., Dorottya-u. 10. — Lumina takaré- és hitelintézet rt. Arad, a Victoria takaré- és hitelintézetnél. — Nagyszébeni általános takarékpénztár rt.: Budapest, V., Dorottya-u. 10. — Nagyszébeni földhitelintézet: Budapest, Türr István-u. 8. — Nagyszébeni előlegezési egyesület: Budapest, a Hazai banknál, V., Harmincad-u. 6. — Peatra gazdasági, kereskedelmi és hitelbank rt.: Budapest, VI., Szerecsen-u. 6. — Pesti

magyar kereskedelmi bank fiókja: Budapest, a bank központi épületében.

Oklánd: Udvarhelymegyei takarékpénztár rt., oklándi fiókja: Orosháza.

Oravicabánya: Oravicai takarékpénztár rt.: Budapest, a Magyar bank és kereskedelmi rt.-nál, V., Vilmos császár-ut 32.

Piski: Piskii takarékpénztár rt.: Budapest, V., Dorottya-u. 6.

Sepsiszentgyörgy: Háromszéki takarékpénztár rt.: Budapest, V., Fűrdő-u. 2.

Segesvár: Takaré- és jelzáloghitelintézet rt.: Budapest, V., Vilmos császár-ut 32.

Szászváros: Ardeleana takaré- és hitelintézet rt.: Budapest, V., Fűrdő-u. 2. — Szászvárosi előlegezési egyesület rt.: Budapest, a Magyar általános takarékpénztárnál (V., József-tér 14.). — Szászvárosi takarékpénztár rt.: Budapest, Dorottya-u. 5.

A szerkesztő postája

Menekült vendéglősöknek. Tudatjuk Önökkel, hogy mindenféle ügyben rendelkezésükre állunk és minden ügyes-bajos dolgukban a legnagyobb készséggel eljárunk. A legnagyobb készséggel tesszük ezt annak a vendéglős testületnek, amely lapunkat, az „Országos Vendéglős Ujság”-ot az első pillanattól fogva fölkarolta és támogatására sietett. Ha bármi tekintetben is szolgálatukra lehetünk, szíveskedjenek bennünket felkeresni.

Uj előfizetőinknek, akik az elmúlt hónapban a nehéz idők dacára is oly tömegesen siettek az Országos Vendéglős Ujság támogatására, köszönettel nyugtatjuk b. előfizetésüket.

A komocsi vendéglő titka

6

Irtá: Szaturnusz

Baranyóné megköszönte az ifju szíves készségét, a kis Alice pedig fülleg pirult, amikor a vis-a-vis-ja „pardon nagysád” kijelentéssel hozsalátott a mütéthez, ami mindössze abból állott, hogy kissé felhuzta a szemhéját, mire a gonosz koromszemese menten előkerült.

Alice félenken rebegett el halk „köszönöm”-öt, az ifju pedig a véletlen nyújtotta udvarias ismerkedési alkalmat felhasználva bemutatkozott.

— Bobday Tihamér gróf vagyok.

A jég meg volt törve a kis Alice nyelve is megoldódott és tíz perc múltán már úgy beszélgettek, mint-ha régi ismerősök lennének. Csak Emma asszony érzett valami ideges elfogódottságot, amikor a gróf bemutatkozott, egyszerre eszébe öt-

lött, hogy ő ezt a nevet hallotta már egykori férje Tergovay Péter szájából. A kis gróf egyébként igen kellemes ifjunak mutatkozott. Elmondotta, hogy a városban laknak, ahonnan most jöttek és egy rokona látogatására utazik Görgénybe.

— Görgény közel van Komócshoz, ahol mi lakunk — szólta Alice.

— Ha megengedik tiszteletemet teszem visszajövet önöknél — mondotta a fiatal Bobday gróf.

— Mi azonban nagyon egyszerű emberek vagyunk kedves gróf ur — szólta közbe Baranyóné, aki nem éppen szívesen vette az ajánlkózást.

— Oh én demokrata vagyok — mosolygott Bobday Tihamér — és ostoba embereknek tartom azokat, akik azt hiszik, hogy a magas születésük jogot ad nekik a világ lenézésére. Egy dolgos embert többre becsülök, mint egy hencgő grófi hájtást.

Baranyóné véleménye egy csapásra megváltozott a kis gróf felől.

— Ön derék polgári elveket vall gróf ur, — mondotta melegen — de vajjon mit szól ehhez az édesatyja.

— Az apám — felelt Bobday Tihamér — a régi világ embere, kissé

zárkózott, más elvekben növekedett ember mint én, de jó ember.

Sok apró jelentéktelen dologról csevegtek el még Baranyóné a kis gróf és Alice, amíg a vonat Komócshoz ért. Ez az idő éppen elég volt a kis grófnak arra, hogy halálos szerelmet érezzen Alice iránt, akinek a szívében szintén nagy zavart idézett elő a kellemes és fess fiú.

A bucsuzásnál Bobday Tihamér nagy tisztelettel csókolt kezét Baranyónénak, a kis Alice-vel pedig olyan forró kézszerítést váltott, hogy szegény lányka arca pipacsosá virult.

— A viszontlátásra — sugta halalkan a gróf és a kis Baranyó Alice e pillanatban úgy érezte, hogyha nem következne el egy viszontlátás, az nagyon, de nagyon szomorú lenne.

Tavaszi rügyek

Baranyóné komoly gondolatoktól terhes hangulatban érkezett haza. Estebéd után, amikor már Alice lepihent, házuk szőlőlugasos verandáján Emma asszony elmondotta urának utikalandjukat. Baranyó arcán sötét árny vonult végig, amikor az

Előfizetési felhívás.

Teljesen független, minden vendéglős egyesülettől és ipartársulattól támogatásától ment lapot akarunk adni a magyar vendéglős testület kezébe; olyan lapot, amely mindig bátran és kitartóan fog küzdeni a magyar vendéglősök és koreszmárosok érdekeiért. Ugy érezzük, hogy erre a mai nehéz körülmények között szükség van, mert olyan jelenségek mutatkoznak, amelyek képesek arra, hogy vendéglős existenciát tönkretessenek.

Az ORSZÁGOS VENDÉGLŐS UJSÁG nem függ senkitől; bátran és nagy kitartással fog haladni affelé a cél felé, amelyet maga elé tűzött. Ez a cél: békeesség a magyar vendéglős iparban és a magyar vendéglős ipar temérdek bajainak orvoslása.

Jól tudjuk azt, hogy a mostani háborus időkben nehéz ezeknek az ideáloknek a megvalósítása, mert hiszen a magyar vendéglősök és koreszmárosok nagy része harcban áll rengeteg ellenségeinkkel, de — a mi hitünk szerint — most kell előkészíteni a talajt, hogy az a jövőre biztos alapon állhasson.

Abban a hitben, hogy ezt a magyar vendéglősök meg fogják érteni; kérjük szíves támogatásukat. Az ORSZÁGOS VENDÉGLŐS UJSÁG előfizetési ára egész évre 6 korona.

Kiváló tisztelettel

az ORSZÁGOS VENDÉGLŐS UJSÁG
kiadóhivatala.

/ Az Országos / Vendéglős Ujság vasuti vendéglős előfizetői.

Abos
Adony Pusstaszabolcs
Arad.
Balatonszentgyörgy
Belényes
Bicske
Buziásiürdő
Cegléd
Dés
Dombóvár (uj)
Dunaszerdahely
Érsekújvár
Füzesabony
Győr
Hegyeshalom
Királyháza
Kisújszállás
Kis-Kapus
Kolozsvár
Komárom
Legenye-Alsómihályi
Lőcse
Lipótvár
Makó
Marosvásárhely
Maros-Ludas
Mezőlaborcz
Miskolcz
Nagykároly

Nyiregyháza
Párkány-Nána
Püspöklaány
Sárbogárd
Sopron
Székelykocsárd
Szolnok
Temesvár
Villány
Zombor
Zsolna

Nyílt-tér

IPARSÓ

fagyalt, jegeskávét, hidegkészítmények előállításánál a jég szózáára, valamint hűtőköszülékekhez. Minden felvilágosítást és értesítést szóbeli vagy írásbeli kérészköszöndésekre díjmentesen nyújt

A Magyar Királyi Sójövedék Vezérúgynöksége

Iparsó osztály:

Budapest V., Vilmos Császár-ut 32. Telefon 73-40.

Felelős szerkesztő és kiadó:

Böhm Ármin.

eset hitvese szájából tudomására jutott.

— Aggódok drága Emmám — szólott — mert végtelen szomorúságot okozna, ha a kis Alice, aki anynyira a szívemhez van növe, lelki megpróbáltatások elé jutna. Különösen, ki ismeri a sors véletlen útjait?

*

Harmadnapra a kis Bobday Tihamér gróf beköszöntött Baranyóékhoz. Kedves fesztelenséggel lépett be hozzájuk és szeretetreméltó fiataiságával pár óra alatt megnyerte Baranyó tetszését is. A kis Alice alig tudta leleplezni boldog örömét és este, amikor a gróf bucsut vett tőlük, megigérve, hogy mihamar újból ellátogat hozzájuk, titokban sürrü kömnyeket hullajtott.

A kis gróf hónapokon át minden harmadnap ellátogatott a komócsi vendéglőbe. Megható, ártatlan szerelmi idill fejlődött ki a két ifju lélek között, akik közül egyik sem gondolt arra, hogy a sors nehéz, leküzdhetetlen akadályokkal torlaszolja el rózsaszín álmaik teljességét.

Pedig így történt.

A bobdai kastélyban

Bobday Alfonz gróf, a 2000 holdás bobdai birtok ura sötét gondolatokba mélyedve ült karosszékében. Fia tegnap közölte vele, hogy feltűnő gyakori kirándulásai nem egy jó barátjának szólnak, hanem egy édes kis teremtsnek, Baranyó János komócsi vendéglős leányának.

— Hallani sem akarok erről az ostoba szeszlyedről — jelentette ki fiának — és ha tilalmam ellenére, mégis tovább teszed a szépet annak a polgárleánynak, akkor nyomban külföldre küldelek, ahol pár hónap alatt el fog párologni a „halálos szerelmed”.

A kis Bobday gróf kért, könyörgött, rimázkodott, de atyja szigoruan elzárkózott esdeklő szavai elől.

— Soha! — mondotta. — Jegyezd meg jól, soha nem adom beleegyezésemet ahhoz, hogy egy jámbor koreszmáros leányát vedd el nőül.

A kis Bobday gróf szívét teljesen megtörték atyja szavai, de azért szilárdan elhatározta, hogy mindent megkísérel még, hogy kiharcolja magának a boldogságot. Az öreg Bobday gróf azonban jól ismerte a

Bobday vért és ne hogy fia valami kalandos tervvel és vállalkozással keresztül vigye számításait, egy fiatal vidéki tanárt megbízott a fia felügyeletével és egy reggel röviden tudomására adta Tihamér grófnak, hogy délután a fővárosba utaznak. Szegény szerelmes ifju kétségbeesése leirhatatlan volt. Sirt, könyörgött, fenyegetődzött, mire atyja hidegen kijelentette előtte: ha akaratával dacolni próbál, szanatóriumba zárattja.

Tihamér gróf sebtiben pár forró és szenvedélyes bucsusort irt Alicenak, elmondván, hogy mily váratlan szerencsétlenség szakadt rájuk. De ő nem nyugszik bele sorsába, kéri ne törülje ki a szívéből az emléket. „Édes egyetlenem — fejezte be levelét — a mi szívünket nem választhatja el semmi. Mindig reád fogok gondolni és mihelyst szerét ejtethem ott termek nálad. Ne csüggedj s gondolj te is mindig a te sirig hű Tihamérodra.”

Amikor Baranyó Alice kézhez kapta Tihamér levelét és annak sorait végig futotta, egyszerre elhomályosodott előtte a világ és egy hangos jajkiállással ajultan omlott össze.

(Folyt. köv.)

Jose Gallart Girbal

parafadugó és koronadugó gyára Budapest, I., Budafoki-ut 23.

Különlegességek:

valódi kataloniai- (Spanyolország) fából
eredő pezsgő, bor, ásványvíz és likőr

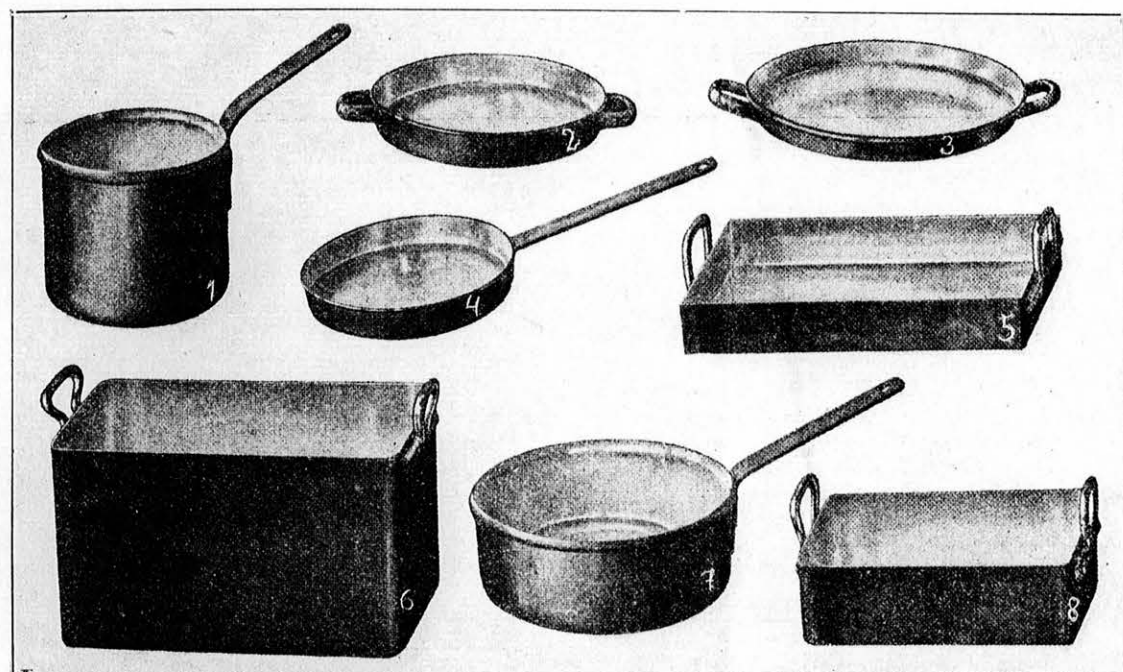
Koronadugók csakis ragasztott
parafabetéttel

/ parafadugóban /

Nehéz acél-
lemezből saj-
tolt különleges
stb. részére nehéz

pótedények vendéglők, szállodák, kávéházak

vasalással belül ónozva, kívül feketére festve, a rekvirált vörösréz edényeknek teljesen megfelelő kivitelben

különként **K 4.20.** Továbbá
nehéz acéllemezből sajtolt
rendkívül tartós **kivül-be-
lül finoman ónozott**
füles és nyeles lábasok
11-től 34 centiméter átmé-
retig lapos és mély alak-
ban, nagy választékban.
Megrendelésnél kérjük az
edények számát, valamint
a szükségelt fazék, lábas,
tepsi mélyességét és átmé-
retét cm.-ekben megadni.

Amennyiben a vörösréz
edényét még nem rekvirál-
ták, úgy bérmentve küldje
be azokat s mi a bekül-
döttnek teljesen megfelelő
acéllemezből sajtolt edé-
nyeket szá litunk helyette.
Az esetleg javára fennma-
radó árkülönbözetet kész-
pénzben beküldjük. Vörös-
réz edényt, ha a rajtlevő
vasalkatréz 20%-ot meg
nem haladja, **különként**
5 koronaért, tiszta vör-
ösréz edényeket pedig
5 korona 50 fillérrel
váltjuk be, mint hadifémet,
hadi célokra.

Szép kivitelű
nikkelezett

vasmoszarak,

egy darabból sajtolt hor-
ganyozott vas és acél

mosó üstök, valamint
nikkelezett

gyertyatartók

nagy vá-
lasztékban.

Szontágh Pál Budapest, IX/13. Üllői-ut 19. sz.
Fémárugár. * * Jogositott hadifém beváltóhely.

Vendéglősöknek és korcsmárosoknak

mellékkereset kínálkozik

Felvilágosítással szolgál:

MARKOVITS IZSÓ

Banktisztviselő

Budapest, Erzsébet-körut 2.

sorsjegyek részletfizetésre való el-
adása által elsőrangú pénzügyintézetnél

Minden hirdetés egy-szeri közlése
K 3.—

Egész évre
12-szer
K 25.—

ORSZÁGOS VENDEGLŐS: UJSÁG

Minden hirdetés egy-szeri közlése
K 3.—

Egész évre
12-szer
K 25.—

**BESZERZÉSI
FORRÁSOK**

<p>BORNAGYKERESKEDŐK SCHILLER ÉS LÁSZLÓ bornagykereskedők Budapest, VI., Izabella-utca 52. szám</p>	<p>GŐZMOSÓDÁK KOVALD PÉTER ÉS FIA tisztít, fest Budapest, VIII., Szövetség-utca 37.</p>	<p>FESTÉKEK BRAUN ÁRMIN festék nagykereskedése Budapest, VII., Rottenbiller-utca 37/B.</p>
<p>PÁLINKANEMŰEK ENGL BERNÁT ÉS TÁRSA szesznagykereskedők Budapest, Frangepán-utca 12/14.</p>	<p>ÜVEGGYÁRAK STÖLZLE C. ÉS FIAI R.-T. Budapest, Király-utca 50.</p>	<p>FEHÉRNEMŰEK WEIN KÁROLY ÉS TÁRSAI Budapest, IV., Váci-utca 30/b. szám.</p>
<p>HENTESÁRUK ZEIDL VENCEL Budapest, IX., Kőrös-utca 3a. szám.</p>	<p>KONYHABERENDEZÉSEK GEITNER ÉS RAUSCH Budapest, Andrásy-ut 18. szám.</p>	<p>KONSERVGYÁRAK MOCZNIK L. Budapest, VIII., Alföldi-utca 10.</p>
<p>FÉMTISZTÍTÓSZEREK BRAUN ÁRMIN festék nagykereskedése Budapest, VII., Rottenbiller-utca 37/B.</p>	<p>SAJT-NAGYKERESKEDŐK KIRSCH JÁNOS Budapest, Király-utca 53. szám.</p>	<p>PAPRIKA KERERESKEDŐ KOTÁNYI JÁNOS Budapest, VI., Teréz-körut 7.</p>
<p>HAL-NAGYKERESKEDŐ ZIMMER FERENCZ csász. és kir. udv. szállító Budapest, IX., központi vásárcsarnok.</p>	<p>HAJLITOTT BUTOROK „MUNDUS“ R.-T. Budapest, V., Dorottya-utca.</p>	<p>PORCELLÁNGYÁRAK HÜTTL TIVADAR Budapest, IV., Dorottya-utca.</p>
<p>TUNGSRAM IZZÓLÁMPÁK EGYESÜLT IZZÓLÁMPA ÉS VILLAMOSSÁGI R.-T. Ujpest.</p>	<p>EZÜSTNEMŰEK SZANDRIK magy. ezüst és fémgyár r.-t. Budapest, IV., Semmelweiss-utca 9. sz.</p>	<p>COGNAC GYÁRAK TOKAJI COGNACGYÁR Budapest, Frangepán-utca 12/14.</p>
<p>BUTOROK MARKOVICS B. ÉS TÁRSA Budapest, VI., Teréz-körut 25. szám.</p>	<p>MÁLNASZÖRP GESSLER-cégnél Budapest, X., Korponai-ut</p>	<p>KÁVÉ-TEA MEINL GYULA R.-T. Budapest, IX., Dandár-u. 25. sz.</p>
<p>KÁRPITOS ÉS DISZITŐ MARKOVICS B. ÉS TÁRSA Budapest, VI., Teréz-körut 25. szám.</p>	<p>CZUKRÁSZ HAUER Budapest, Rákóczi-ut.</p>	<p>ZENEAUTOMATÁK STERNBERG-nél Budapest, Rákóczi-ut.</p>
<p>VADKERESKEDŐK ARANYOSSY ANDRÁS Budapest, IV., Várház-körut 2. szám.</p>	<p>ELLENŐRZŐ PÉNZTÁRAK NEMZETI ELLENŐRZŐ-PÉNZTÁR R.-T. Budapest, IV., Váci-utca 8. sz.</p>	<p>MUSTÁR MOCZNIK L. mustárgyár Budapest, VIII., Alföldi-u. 10.</p>